

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+ 373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P.Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Nr. 3-28/17 din 04.10.2017

**Domnului Tudor Panțiru
Președintele Curții Constituționale a RM**

Prin prezenta, în baza încheierii din 21 septembrie 2017, Colegiul Curții Supreme de Justiție, vă expediază cererea înaintată de reprezentantul reclamantei, Nadejda Busuioc, avocatul Natalia Taban cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.22 alin(4) și art.54 alin(1) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016.

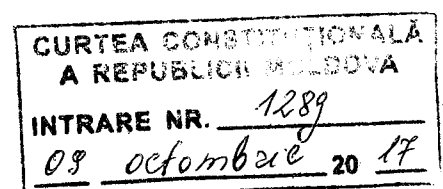
Anexă: copia sesizării, copia încheierii din 21.09.2017 și cauza civilă nr.3-28/17.

Cu respect,

**Președintele Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție**

T.Vieru

Ex: T.Bradu



ÎNCHEIERE

21 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Diaconu
Ion Guzun
Iurie Bejenaru

Asistent judiciar (grefier)

Natalia Pasat

examinând în ședință publică cererea avocatului Natalia Taban în interesele Nadejdei Busuioc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Busuioc Nadejda împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, intervenient accesoriu Procurorul General cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-70/17 din 10 iulie 2017 „Cu privire la cererea unui procuror cu privire la transferul într-o procuratură de același nivel”,

c o n s t a t ă :

La data de 25 iulie 2017, Nadejda Busuioc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, intervenient accesoriu Procurorul General cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-70/17 din 10 iulie 2017 „Cu privire la cererea unui procuror cu privire la transferul într-o procuratură de același nivel”.

În motivarea cererii, Nadejda Busuioc a invocat că la 04.07.2017 prin intermediul secretariatului Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat raportul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale prin care a solicitat transferul în Procuratura Anticorupție, reieșind din faptul că atât Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, cât și Procuratura anticorupție sunt Procuraturi specializate și corespunzător, în sistemul organelor procuraturii sunt de același nivel.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-70/ 17 din 10 iulie 2017 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Nadejda Busuioc cu privire la transferul în Procuratura anticorupție. Hotărârea i-a fost adusă la cunoștință la 10 iulie 2017.

Consideră hotărârea respectivă ca neîntemeiată, deoarece începând cu 30.04.2013 până la 03.07.2016 a activat în calitate de procuror în Procuratura anticorupție, ulterior, în perioada 04.07. 2016-01.08.2016, a activat în funcția de procuror în Secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale. Prin Ordinul Procurorului General nr. 1075-p din 01.08.2017 a fost transferată din funcția de procuror în Secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale în funcția de procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Menționează că potrivit Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, articolul 22. alin. (4) prevede că „procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor.

Totodată, conform art. 28 din aceeași Lege, „performanțele procurorilor se evaluează de către Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor în scopul aprecierii activității, nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale ale procurorilor, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute, precum și pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror.

Așadar, coroborând cele două texte de lege, consideră că legiuitorul se contrazice prin prisma scopului evaluării performanțelor procurorilor, care solicită un transfer pe un post inferior sau de același nivel celui pe care îl dețin la momentul adresării cererii.

La caz, mai menționează că în prezent este procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și care solicită transferul său pe un post de procuror în Procuratura Anticorupție. Astfel, analizând textul de lege de la art. 28, constată că acesta nu își găsește aplicabilitate în situația dată or, din perspectiva sintagmei „nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute” amintește că deține funcția de procuror în Procuratura anticorupție, și respectiv procuror în Procuratura Generală până la 01.08.2016, iar în virtutea principiului „qui potest plus, potest minus” (cine poate mai mult, poate și mai puțin), consideră că un transfer de pe o poziție ierarhică superioară pe una inferioară, din proprie inițiativă, ar trebui să se realizeze fără o evaluare a performanțelor.

Mai indică că, prin prisma sintagmei „pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror”, consideră că aceasta nu își găsește aplicabilitate la caz, dat fiind faptul că, un eventual concurs de evaluare a

performanțelor pentru un procuror cu vechime în muncă, cu experiență, care a activat atât ca procuror în Procuratura Anticorupție (unde este solicitat transferul), procuror în Procuratura Generală, cât și procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin definiție nu poate reprezenta o stimulare a abilităților pe care acesta le-a dobândit deja anterior. Altfel spus, dacă nu și-ar fi perfecționat abilitățile în timp și nu ar fi avut o activitate eficientă, rezultă că nu ar mai fi fost promovată în funcțiile pe care le-a deținut. Nu în ultimul rând, subliniază că este posibilă, oportună și binevenită stimularea pe verticală efectuată prin evaluarea performanțelor, în sensul promovării, dar mă îndoiesc că acest lucru este posibil și realizabil atunci când a fost solicitat un transfer pe o poziție ierarhică inferioară sau de același nivel.

În altă ordine de idei, art. 20 alin. (3) din Legea cu privire la procuratură în prevede care sunt cazurile extraordinare de evaluare a performanțelor procurorilor după cum urmează:

- a) la solicitarea acestuia, clar nu mai des decât o dată în an;
- b) în cazul participării la concursul pentru ocuparea funcției de procuror-șef;
- c) în cazul obținerii calificativului „insuficient”.

Așadar, nu a fost prevăzută și ipoteza transferului, ceea ce lasă loc de interpretare potrivit căreia evaluarea se face doar când este solicitată promovarea, nicidecum accesarea la o funcție inferioară celei pe care o deține procurorul.

Totodată, consider că respectiva normă din Legea cu privire la Procuratură, în concret articolul 22 alin. (4) care prevede că, procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor, este neconstituțională și încalcă flagrant prevederile art. 7 al Constituției Republicii Moldova potrivit căruia, nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”, legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Art. 54 alin. (1) din Constituție, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sânt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.” din Constituție, raportat la art.7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egala protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egala împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare, și la art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

1. Exercițarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.

Astfel, consideră că normele legale criticate instituie o discriminare între persoane aflate în situații identice, instituind obligația de evaluare a performanțelor în sarcina unor procurori, la un interval de 4 ani, conform art. 20 alin. (2), teza I „procurorul este supus evaluării periodice a performanțelor o dată la 4 ani”, iar celor care solicită un transfer la un interval de 2 ani, dispoziție prevăzută în art. 22 alin. (4).

Textul de lege criticat este deficitar, deoarece toți procurorii exercită aceleași atribuții, au același drepturi și obligații, și sunt prezumați a avea pregătire profesională și nivel de cunoștințe de la momentul în care au fost numiți pentru prima dată în funcție.

Pornind chiar de la esența instituției evaluării procurorilor, așa cum aminteam anterior, art. 28 prevede că „performanțele procurorilor se evaluează de către Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor în scopul aprecierii activității, nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale ale procurorilor, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute, precum și pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror.”, așadar, nu există nici o justificare obiectivă și rezonabilă pentru care un procuror ce rămâne pe postul său, urmează a fi evaluat o dată la 4 ani, în regim ordinar, iar cel care solicită un transfer (pe o poziție ierarhică inferioară sau de același nivel), să fie limitat de condiția evaluării în ultimii 2 ani de activitate.

O astfel de reglementare împarte procurorii în două clase: cei care sunt prezumați a avea pregătire și aptitudini profesionale, și cei asupra cărora nu operează aceeași prezumție. Așadar, sarcina probei le revine celor din urmă, iar pentru un eventual transfer sunt obligați să probeze pregătirea pe care o au printr-un concurs extraordinar.

Situațiile sunt similare, or în speță avem doi procurori care trebuie să-și îndeplinească sarcinile și obligațiile în același mod, totuși, unul dintre ei este evaluat la un interval mai mare decât celălalt, fapt care nu poate fi catalogat altfel decât tratament diferit nemotivat.

Obligativitatea condiției evaluării prevăzută de art. 22 alin. (4) din Legea nr. 3 din 25.02.2016 nu are scop legitim și afectează atât dreptul la viață privată, prin imposibilitatea relativă de a obține transferul în baza cererii proprii, cât și dreptul la muncă, prin care se îngreșește accesul la libera alegere, precum și la condiții echitabile, așa cum reglementează art. 43 alin. (1) din Constituție.

Eficiența realizării acestui drept constituțional este redusă până la limita imposibilității utilizării lui, deoarece în practică solicitarea transferului de la o funcție superioară la o funcție inferioară de regulă este impusă de anumite situații de ordin personal sau familial, situații, care necesită o rezolvare rapidă și eficientă.

Raportat la faptul că, procedura de evaluare a procurorului, cu ulterioara înscriere în Registrul procurorilor ce solicită transferul și respectiv accesarea ulterioară în funcția solicitată prezintă o realizare îndelungată în timp, persistă riscul „impunerii artificiale” a procurorului de a recurge la alte metode de soluționare a acestor situații, cum ar fi concedierea sa, fie ca funcție în care se solicită transferul să fie suplinită în timp.

Totodată, potrivit prevederilor art.70 al Legii cu privire la procuratură se constată că hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor contestată este ilegală, fiind emisă de către un organ, în competența căruia, nu i-a fost atribuit prin lege soluționarea cazurilor de transfer al procurorilor.

Prin urmare, solicită Nadejda Busuioc anularea integrală a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-70/17 din 10 iulie 2017, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Nadejda Busuioc cu privire la transferul în Procuratura anticorupție și emiterea de către pîrît a unei nouă hotărâri, prin care să fie admisă cererea procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Nadejda Busuioc prin care s-a solicitat transferul în Procuratura anticorupție.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantei Nadejda Busuioc, avocatul Natalia Taban a înaintat o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 22 alin. (4) și art. 54 alin (1) din Legea cu privire la Procuratură, solicitând admiterea acesteia cu emiterea unei încheieri cu privire la sesizarea Curții Constituționale în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (4) și art. 54 alin (1) din Legea cu privire la Procuratură.

Reprezentantul pârâtului, Consiliul Superior al Procurorilor și a intervenientului accesoriu Procuratura Generală, Marcel Dumitraș, a susținut cererea reprezentantului reclamantei Natalia Taban cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Audiind participanții la proces, studiind materialele pricinii și motivele invocate în cerere, Colegiul Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 22 alin. (4) și art. 54 alin (1) din Legea cu privire la Procuratură, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Colegiul atestă că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 ”Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Conform § 79-80 din Hotărârea Curii Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul Curții Supreme de Justiție, verificând respectarea condițiilor prevăzute la § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, ajunge la concluzia că acestea sunt întrunite în totalitate pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 22 alin. (4) și art. 54 alin (1) din Legea cu privire la Procuratură, din care considerente cererea reprezentantului reclamantei, Nadejda Busuioc, avocatul Natalia Taban urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 260 alin. (1) lit. e) CPC, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de constituționalitate.

Astfel, ca rezultat al admiterii cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a suspenda procesul.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), art. 260 alin. (1) lit. e), art. art. 269-270 CPC, Colegiul Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului reclamantei, Nadejda Busuioc, avocatul Natalia Taban cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 22 alin. (4) și art. 54 alin (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016.

Se remite Curții Constituționale sesizarea reprezentantului reclamantei, Nadejda Busuioc, avocatul Natalia Taban în vederea examinării constituționalității prevederilor art. 22 alin. (4) și art. 54 alin (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016.

Se suspendă procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Busuioc Nadejda împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, intervenient accesoriu Procurorul General cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-70/17 din 10 iulie 2017 „Cu privire la cererea unui procuror cu privire la transferul într-o procuratură de același nivel”.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul	semnătura	Iulia Sîrcu
Judecătorii	semnătura	Tamara Chișca-Doneva
	semnătura	Galina Stratulat
	semnătura	Ala Cobăneanu
	semnătura	Dumitru Mardari
	semnătura	Nicolae Crai
	semnătura	Iurie Diaconu
	semnătura	Ion Guzun
	semnătura	Iurie Bejenaru
		Iurie Bejenaru

Copia corespunde originalului:



u
ca
la
u,

a
ii
n
a
a
r
e
l
a
t
n
l
e

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție



Copie compundă originalului

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire: Taban 2. Prenume: Natalia

3. Funcția: avocat, BAA „Just debit”

4. Adresa: mun. Chișinău str. N. Iorga, 7, ap. 42

5. Tel./fax: 069190610

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel.

10. Fax

II. _____

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.



*Copie corespunde
originalului*

II- OBIECTUL SESIZĂRII

12. Obiectul sesizării reprezintă dispozițiile alin.(4) art. 22 și alin.(1) art.54 al Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură

1. Conform Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, articolul 22, alin. (4) este stipulat că „*procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registrul dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registrul a fost supus evaluării performanțelor*”

2. Totodată, conform art.54 alin.(1) din aceeași lege este prevăzut că, *Transferul procurorului într-o altă funcție se face prin concurs, în condițiile prevăzute de prezenta lege;*

3. Așadar, coroborând cele două texte de lege, consider că prevederile în speță sunt neconstituționale, fiind în totală contradicție cu art.7, 43 și 54 din Constituție, lezând în mod flagrant dreptul constituțional la libera alegere a muncii consfințit expres în art.43 alin.(1) din Constituție, și impunând condiții discriminatorii de evaluare a performanțelor și participare la concurs, în cazul **solicitării unui transfer pe un post de același nivel celui pe care îl detine reclamanta la momentul adresării cererii.**

III- CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI
EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

1. Începând cu 30.04.2013 pînă la 03.07.2016 Busuioc Nadejda a activat în calitate de procuror în Procuratura anticorupție, ulterior, în perioada 04.07.2016-01.08.2016, a activat în funcția de procuror în Secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale. Prin Ordinul Procurorului General nr.1075-p din 01.08.2017, a fost transferată din funcția de procuror în Secția exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale, în funcția de procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

2. La 04.07.2017 prin intermediul secretariatului Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrat raportul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Nadejda Busuioc, prin care s-a solicitat transferul în Procuratura Anticorupție, reieșind din faptul că atât Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, cât și Procuratura Anticorupție sunt Procuraturi specializate și corespunzător, în sistemul organelor procuraturii sunt de același nivel.

2. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-70/17 din 10 iulie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Busuioc, cu privire la transferul în Procuratura Anticorupție. Hotărârea a fost adusă la cunoștință subsemnatei la 19 iulie 2017.

3. În motivarea Hotărârii adoptate, Consiliul a invocat următoarele:


" Examinând argumentele procurorului N.Busuioc, Consiliul invocă prevederile următoarelor acte legislative și normative:

a) *Legea cu privire la Procuratură:*

- art.22 alin.(4) - Procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani pînă la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor. Procurorul care dorește o numire în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef poate fi înscris în Registru dacă în ultimul an pînă la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor;

Art.54 alin.(1) - Transferul procurorului într-o altă funcție se face prin concurs, în condițiile prevăzute de prezenta lege;

Art.87 alin.(1) lit.b) - Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor are următoarele atribuții examinează dosarele și actele prezentate de procurorii care solicită transferul sau promovarea într-o funcție superioară.

*Cauza examinată
originalului*


a) Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor:

- pct.8.15 - *participă la concurs candidații pentru funcția de procuror sau procurorii care solicită transferul, dacă aceștia sunt înscrși în Registrul la data anunțării concursului. Candidații înscrși în Registrul sunt ulterior evaluați de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor.*

La concursul pentru ocuparea funcțiilor prin transfer pot participa doar procurorii care activează în procuratura de același nivel cu procuratura în care dorește să fie transferat.

- *pct.8.18 - procurorii care solicită transferul, își aleg funcțiile scoase la concurs prin transfer în modul prevăzut în paragraful precedent. Acesta îl reprezintă suma punctajelor obținute la Colegiul de selecție și carieră a procurorilor și la Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor. În cazul punctajului egal, primul alege candidatul care a obținut cel mai mare punctaj la Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor.*

Având ca reper prevederile citate supra, Consiliul Superior al Procurorilor se consideră organul investit cu competențe de realizare a concursurilor, inclusiv pentru transferat procurorilor dintr-o procuratură în alta, de același nivel.

Având în vedere că procurorul Nadejda Busuioc nu a realizat procedurile ce preced numirea în funcție prin transfer, Consiliul va respinge cererea ca fiind neîntemeiată...”

4. Nadejda Busuioc contestat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-70/17 din 10 iulie 2017, motivând prin faptul că, obligativitatea condiției evaluării prevăzută de art.22 alin. (4) din Legea nr. Nr.3 din 25.02.2016, nu are scop legitim și afectează atât dreptul la viață privată, prin imposibilitatea relativă de a obține transferul în baza cererii proprii, cât și dreptul la muncă, prin care se îngreșește accesul la libera alegere, precum și la condiții echitabile, așa cum reglementează art.43 alin.(1) din Constituție.

5. Respectiv, normele contestate au relevanță în litigiul principal aflat pe rolul Curții Supreme de Justiție.

IV-EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

1. În conformitate cu prevederile art.7 din Constituția Republicii Moldova, *Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.*

2. Potrivit prevederilor art.43 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, *Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.*

3. Art.54 din Constituție prevede,

(1) *În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

(2) *Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.*

(3) *Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.*

(4) *Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.*

4. Conform Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, articolul 22, alin.(4) este stipulat că *„procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani pînă la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor”*

5. Totodată, conform art.54 alin.(1) din aceeași lege este prevăzut că, *Transferul procurorului într-o altă funcție se face prin concurs, în condițiile prevăzute de prezenta lege.*

6. Așadar, coroborând cele două texte de lege, consider că prevederile în speță sunt neconstituționale, fiind în totală contradicție cu art.7, și 54 din Constituție, lezând în mod flagrant drepturile fundamentale ale reclamantei, încălcând dreptul constituțional la libera alegere a muncii consfințit expres în art.43 alin.(1) din Constituție, și impunând condiții discriminatorii de evaluare a performanțelor și participare la concurs, în cazul solicitării unui transfer pe un post de același nivel celui pe care îl deține Busuioc Nadejda la momentul adresării cererii.

7. La concret, la speța cazului avem un procuror în persoana dnei Busuioc Nadejda care, în prezent este procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și care solicită transferul său pe un post de procuror în Procuratura Anticorupție, post de același nivel celui pe care-l deține la momentul adresării.

Copie compundă origi' nelului



8. În pofida dreptului său constituțional *la muncă și la libera alegere a muncii și la condiții echitabile*, aceasta potrivit prevederilor art. 22 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură, în primul rând urmează a fi supusă evaluării performanțelor.

În acest context, analizând textul de la art.28 din aceeași lege care reglementează, *Scopul evaluării procurorilor*, constatăm că acesta nu își găsește aplicabilitate în situația dată or,

- din perspectiva sintagmei „*nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute*” amintim că, reclamanta a deținut funcția de procuror în Procuratura anticorupție, și respectiv procuror în Procuratura Generală pînă la 01.08.2016, iar în virtutea principiului – „*qui potest plus, potest minus*” (*cine poate mai mult, poate și mai puțin*), consider că un **transfer de pe o poziție ierarhică superioară pe una inferioară, din proprie inițiativă**, ar trebui să se realizeze fără o evaluare a performanțelor.
- prin prisma sintagmei „*pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror*”, consider că aceasta nu își găsește aplicabilitate la caz dat fiind faptul că, un eventual concurs de evaluare a performanțelor pentru un procuror cu vechime în muncă, cu experiență, care a activat atât ca procuror în Procuratura Anticorupție (unde este solicitat transferul), procuror în Procuratura Generală, cît și procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin definiție nu poate reprezenta o stimulare a abilităților pe care acesta le-a dobândit deja anterior. Altfel spus, dacă nu și-ar fi perfecționat abilitățile în timp și nu ăr fi avut o activitate eficientă, rezultă că nu ar mai fi fost promovat în funcțiile pe care le-a deținut. Nu în ultimul rând, subliniez faptul că este posibilă, oportună și binevenită stimularea pe verticală efectuată prin evaluarea performanțelor, în sensul promovării, dar mă îndoiesc că acest lucru este posibil și realizabil atunci când a fost solicitat un transfer pe o poziție de același nivel.

9. Consider că respectiva normă din Legea cu privire la Procuratură, în concret articolul 22, alin. (4) care prevede că „*procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare poate fi înscris în Registrul dacă în ultimii doi ani pînă la depunerea cererii de înscriere în Registrul a fost supus evaluării performanțelor.*”, **este neconstituțională și încalcă flagrant prevederile art.7 al Constituției Republicii Moldova** potrivit căruia „*nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.*”,

10. Totodată, **art.54 din Constituție**, raportat la **art.7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului**, „*Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fara nici o deosebire, dreptul la o egala protecție a legii. Toti oamenii au dreptul la o protecție egala împotriva oricarei discriminari care ar viola prezenta declarație și împotriva oricarei provocari la o asemenea discriminare.*” și **la art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**. „*1. Exercițarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricărui dintre motivele menționate în paragraful 1.*”

11. Normele legale criticate instituie o discriminare între persoane aflate în situații identice, instituind obligația de evaluare a performanțelor în sarcina unor procurori, la un interval de 4 ani, conform art. 29 alin. (2), teza I „*procurorul este supus evaluării periodice a performanțelor o dată la 4 ani*”, iar celor care solicită un transfer – la un interval de 2 ani, dispoziție prevăzută în art. 22, alin. (4).

12. Pornind chiar de la esența instituției evaluării procurorilor și, așa cum aminteam anterior, art.28 prevede că „*performanțele procurorilor se evaluează de către Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor în scopul aprecierii activității, nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale ale procurorilor, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute, precum și pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror.*”, așadar, nu există nici o justificare obiectivă și rezonabilă pentru care un procuror ce rămâne pe postul său, urmează a fi evaluat o dată la 4 ani, în regim ordinar, iar cel care solicită un transfer (pe o poziție ierarhică inferioară sau de același nivel), să fie limitat de condiția evaluării în ultimii 2 ani de activitate.

13. O astfel de reglementare împarte procurorii în două clase: cei care sunt prezumați a avea pregătire și aptitudini profesionale, și cei asupra cărora nu operează aceeași prezumție. Așadar, sarcina probei le revine celor din urmă, iar pentru un eventual transfer sunt obligați să probeze pregătirea pe care o au printr-un concurs extraordinar.

14. Situațiile sunt similare, or în speță avem doi procurori care trebuie să-și îndeplinească sarcinile și obligațiile în același mod. Totuși, unul dintre ei este evaluat la un interval mai mare decât celălalt, fapt care nu poate fi catalogat altfel decât tratament diferit nemotivat.

15. În același context, este apreciat ca **neconstituțional și art.54 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură**, care conform procedurii instituite, după petrecerea **evaluării performanțelor**, impune procurorul care solicită un transfer într-o procuratură de același nivel, de a participa la un concurs.

16. Relevante în acest context sunt și reglementările art.99 alin.(9) al Legii cu privire Procuratură care stipulează că, *Procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție și cei din cadrul Procuraturii Generale pot fi reconfirmați în funcții sau transferați în funcții de procuror la procuraturile specializate sau la Procuratura Generală, conform competențelor, fără concurs, cu excepția funcțiilor de procuror-șef.*

17. Analizând norma respectivă se constată, că în cazul în care solicitant al transferului este un procuror din cadrul Procuraturii Anticorupție sau Procuraturii Generale pentru a fi transferat în altă procuratură specializată, cum ar fi Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, acesta nu va fi supus concursului ci va fi reconfirmat în funcție.

18. Or, reglementarea în cauză nu se referă la procurorii din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale care solicită transferul în altă procuratură

Copie corespunde originalului



specializată, și care, conform normelor invocate supra, urmează a fi supuși concursului, fapt ce determină caracterul discriminatoriu al acestor prevederi legale, fiind făcută o diferență vădită între poziția procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție și Procuraturii Generale în coraport cu procurorii din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Prin urmare, pe lângă faptul că această discriminare este neconstituțională, ea contravine expres prevederilor art.7 și art.9 al Legii cu privire la Procuratură, care instituie ierarhia organelor procuraturii și locul procuraturilor specializate cum ar fi Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate în sistemul Procuraturii.

19. În continuarea ipotezei cu privire la neconstituționalitatea desfășurării concursului în cazul unui transfer urmează a fi remarcat faptul că, în conformitate cu art.87 alin.(1) din Legea cu privire la procuratură, *Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor are următoarele atribuții: examinează dosarele și actele prezentate de procurorii care solicită transferul sau promovarea într-o funcție superioară.* Prin urmare, potrivit acestui text de lege, procurorii care solicită un transfer pe verticală, sunt impuși acelorași obligații ca cei care solicită o promovare, or condițiile respective sunt lipsite de echitate în situația în care avantajele și beneficiile în cele două cazuri sunt incomparabile, fapt ce determină caracterul discriminatoriu al prezentei norme.

20. Prin urmare, un procuror care solicită un transfer și care în acest caz nu beneficiază de careva îmbunătățiri ale condițiilor de muncă, urmează a fi supus acelorași proceduri legale prevăzute de Legea cu privire la procuratură, pentru a obține acest transfer, ca un procuror care solicită o promovare și care în cazul obținerii acestei promovări, urmează să beneficieze de avantajele rezultate din această poziție ierarhic superioară, cum ar fi condiții de muncă, salarizare și altele.

21. În speță, se constată că noțiunea de transfer și-a pierdut sensul său juridic, și în condițiile impuse de Legea cu privire la procuratură, nu mai există în esență, or un procuror care solicită un transfer este impus acelorasi condiții și obligații ca și cel care solicită o promovare.

22. Toți procurorii exercită aceleași atribuții, au același drepturi și obligații, și sunt prezumați a avea pregătire profesională și nivel de cunoștințe de la momentul în care au fost numiți pentru prima dată în funcție, prin urmare în cazul a două procuraturi de același nivel, pregătirea profesională a procurorilor din cadrul acestor procuraturi, este prezumată a corespunde acestui nivel, iar impunerea unor condiții de evaluare și de participare la concurs pentru a beneficia de dreptul la un transfer dintr-o procuratură de același nivel în alta, adică la dreptul constituțional la libera alegere a muncii, reprezintă o discriminare a procurorului care solicită acest transfer.

23. Obligativitatea condiției evaluării și participării la concurs în cazul transferului, prevăzută de art.22 alin.(4) și art.54 alin.(1) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, nu are scop legitim și afectează atât dreptul la viață privată reglementat de art.28 din Constituție, prin imposibilitatea relativă de a obține transferul în baza cererii proprii, cât și dreptul la muncă, prin care se îngreșește accesul la libera alegere, precum și la condiții echitabile, așa cum reglementează art.43 alin.(1) din Constituție.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Obiectul sesizării reprezintă dispozițiile alin.(4) art. 22 și alin.(1) art.54 al Legii nr.3 din 2001 cu privire la Procuratură.

Întrucât din competența jurisdicțională a Curții Constituționale, prevăzută de articolele 135 din Constituție, art.4 din Codul Jurisdicției Constituționale și art.4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, autorul sesizării solicită exercitarea controlului constituționalității dispozițiilor alin.22 alin.(4) și articolului 54 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură, pe motiv că acestea contravin art.7, 28, 43, 54 din Constituție.

Copie corespunde originalului.



147

II - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Nu există date suplimentare

II - LISTA DOCUMENTELOR

- a) Copia cererii pe 1 file.
- b) Copia Hotărârii CSP nr.12-70/17 din 10.07.2017, pe 3 file.
- c) Copia contestației împotriva Hotărârii CSP, pe 6 file.

Copie consumate originalului



III - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

(A se vedea capitolul VIII al Notiței Explicative)

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: Chișinău

Data 21 septembrie 2017



(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)